

JUSTITIS MINISTERIET

Udlændingeafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 5. maj 2014
Kontor: Asyl- og Visumkontoret
Sagsbeh: Thomas Højgaard
Sagsnr.: 2014-0030-2052
Dok.: 1103589

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 713 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 12. marts 2014. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Karen Hækkerup

/

Rasmus Kieffer-Kristensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 713 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere artiklen ”Se beviset: Politiledelsen kendte til hullet i grænsekontrol – og gjorde intet ved det” bragt i BT den 12. marts 2014, herunder kommentere den nævnte rapport og redegøre for hvilke initiativer rapporten giver/har givet ministeren anledning til at iværksætte.
[http://www.bt.dk/politik/se-beviset-politi-ledelse-kendte-til-hullet-graensekontrol.](http://www.bt.dk/politik/se-beviset-politi-ledelse-kendte-til-hullet-graensekontrol)”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der på baggrund af en udtalelse fra Københavns Politi har oplyst følgende:

”Københavns Politi besluttede på baggrund af reorganiseringen af Københavns Politi – der bl.a. omfattede sammenlægning af Station Amager og Station Lufthavnen – og de øvrige analyser, som blev gennemført som led i budgetanalysen af politiet i 2009-2010 i efteråret 2011, at iværksætte en nærmere analyse af mulighederne for at lade andre personalegrupper end det politiuddannede personale (paskontrollører) indgå i opgaveløsningen på den ydre Schengengrænse. Formålet var dels at opnå effektiviseringer og besparelser, dels en bedre og mere fleksibel mulighed for tjenesteplanlægning og dermed et bedre arbejdsmiljø og mindre sygefravær.

Rigspolitiets Udlændingeafdeling fremsendte den 23. december 2011 et notat til Justitsministeriet vedrørende det lovgivningsmæssige grundlag for en eventuel uddelegering af grænsekontrolopgaver i forbindelse med ”første linje-kontrol” til civilt ansatte i politiet med henvisning til, at Københavns Politi på det pågældende tidspunkt var i gang med at overveje eventuelle ændringer af den fremtidige udførelse af grænsekontrolopgaver. Rigspolitiet oplyste i den forbindelse, at det var Rigspolitiets vurdering, at en eventuel uddelegering af grænsekontrolopgaver til civilansatte i politiet ikke ville stride imod de relevante bestemmelser i udlændingebekendtgørelsen eller i EU-retsakterne på området.

Københavns Politi færdiggjorde en projektrapport om mulighederne for at bruge differentieret personalesammensætning i grænsekontrollens første linje i januar 2012.

Københavns Politi fremsendte projektrapporten til Rigspolitiet i marts 2012 med henblik på drøftelse i regi af interne analyser i politiet (politianalyserne).

I forbindelse med politiets effektiviseringsproces og samlingen af landets alarmcentraler var der endvidere blevet udarbejdet en analyse af mulighederne for at bemande alarmcentralerne helt eller delvist med civilt ansatte.

På baggrund af ovenstående blev der i april 2012 som led i politianalyserne igangsat et projekt med henblik på at vurdere muligheden for at anvende civilt ansatte i henholdsvis landets alarmcentraler og paskontrollen. I den forbindelse skulle der udarbejdes stillings- og uddannelsesbeskrivelser inden for de to områder, kortlægges eventuelle lønforskelle, aftalemæssige forhold og afklaring af disse med de respektive personaleorganisationer.

Projektet er endnu ikke afsluttet, og for så vidt angår spørgsmålet om civile medarbejdere i paskontrollen har Københavns Politi oplyst, at det for tiden ikke vil være muligt at foretage den forskydning af arbejdsopgaver mellem politiuddannede og civile medarbejdere, som er nødvendig for at kunne realisere de ønskede effektiviseringer og besparelser ved anvendelse af civile medarbejdere til opgaveløsningen på den ydre Schengen grænse.

Som tidligere tilkendegivet i forbindelse med Justitsministeriets besvarelse af 28. november 2013 af spørgsmål nr. 201 fra Folketingets Retsudvalg af 25. november 2013, skyldes dette først og fremmest, at afgangsalder af polititjenestemænd i Københavns Politi såvel som i resten af politiet på grund af ophævelsen af den pligtige afgangsalder i forbindelse med overenskomstforhandlingerne i 2011 har været mindre end forventet. Endvidere har der som led i professionaliseringen og effektiviseringen af dansk politi været behov for at mindske antallet af politiuddannede, som beskæftiger sig med en række administrative opgaver som it-udvikling, indkøb, HR mv. Dermed har det som udgangspunkt været en udfordring at sikre en tilpasning af det samlede antal politiansatte, som svarer til bevillingsforudsætningerne i politiets flerårsaftale for 2012-2015. Københavns Politi og Rigspolitiet vil, når personalesituationen igen gør det relevant at se på mulighederne for at frigøre politiuddannet arbejdskraft ved at anvende civilt ansatte i nærmere udvalgte funktioner, vurdere, hvorvidt det er relevant at genoptage projektet.

Som det fremgår af ovenstående, indgår den i spørgsmålet omtalte rapport i et endnu ikke afsluttet projekt om mulighederne for anvendelse af civilt ansatte i alarmcentralerne og paskontrollen og er ikke blevet fremsendt til Justitsministeriet. Rigspolitiet har under rapportens udarbejdelse orienteret Justitsministeriet om Rigspolitiets overvejelser i forhold til det lovgivningsmæssige grundlag for en eventuel mulighed for anvendelse af civilt ansatte i lufthavnen ved et notat af 23. december

2011. Rigspolitiet har endvidere orienteret Justitsministeriet om status for projektet i forbindelse med Rigspolitiets bidrag til Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg, jf. nedenfor.

Rigspolitiet kan i den forbindelse henvise til Rigspolitiets tidligere bidrag til brug for Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 41 (Alm. del 2012-2013) og spørgsmål nr. 201 (Alm. del 2013-2014) fra Folketingets Retsudvalg.

Københavns Politi har oplyst, at projektrapporten om differentieret personalesammensætning i grænsekontrollens første linje, der forelå i januar 2012, blev udarbejdet med henblik på at vurdere mulighederne for at lade andre personalegrupper end det politiuddannede personale indgå i opgaveløsningen på den ydre Schengengrænse ("første linje-kontrol"). Rapporten havde således ikke til formål at evaluere grænsekontrollen i Københavns Lufthavn, men alene at vurdere mulighederne for at ansætte civile paskontrollører i lufthavnen. Rapporten indeholder en henvisning til Schengenevalueringskomiteens bemærkninger i 2011 om, at den såkaldte "anden linje-kontrol" (efterforskningsdel) i Københavns Lufthavn ikke var optimal, idet der manglede fysiske faciliteter i nærheden af "første linje-kontrollen" til gennemførelse heraf. Evalueringskomiteen anbefører i tilslutning hertil, at flere "anden linje-kontroller" ville blive udført, hvis de fysiske faciliteter var til stede. Det anføres blandt andet på den baggrund i rapporten, at den nuværende grænsekontrol af mandskabs- og uddannelsesmæssige årsager udførtes på et kvalitetsmæssigt lavt niveau. De nævnte faciliteter er efterfølgende etableret, jf. nedenfor.

Københavns Politi har løbende foretaget en vurdering og tilpasning af personalebehovet i lyset af det generelle trusselsbillede og de opgaver, som politikredsen skal løse. Der tilstræbes på grænsekontrolområdet som på alle andre områder hele tiden en passende balance mellem indsats og resultater samt en løbende indsats for at forbedre og effektivisere opgavevaretagelsen. Københavns Politi har således løbende arbejdet målrettet med de problemstillinger, der er blevet rejst af Schengenevalueringskomiteen i 2011, og som er nævnt i rapporten fra januar 2012 om differentieret personalesammensætning i lufthavnen.

Budgetanalysen af politiet fra 2009-2010, Effektiviseringsprogrammet og et gennemført review af Københavns Politi fra 2012, hvor også opgaveløsningen i Københavns Lufthavn var genstand for analyse, har været med til at skabe grundlaget for en gennemgribende reorganisering af Københavns Politi.

I forbindelse med reorganiseringen af Københavns Politi, der forventes endeligt implementeret fra 1. maj 2014, er det besluttet at styrke ledelsen af Grænsekontrolafdelingen i Køben-

havns Lufthavn, så den organisatorisk og ledelsesmæssigt bliver en selvstændig enhed med egen ledelse, der har direkte reference til den øverste politioperative ledelse i Københavns Politi. Grænsekontrolafdelingen underlægges organisatorisk en nyetableret Specialenhed, som under ledelse af en politiinspektør netop er oprettet med henblik på at styrke den organisatoriske og ledelsesmæssige fokus på politikredsens specialopgaver, herunder grænsekontrol. Som en del af reorganiseringen vil der endvidere overføres afdelinger og personale fra Station Amager til Grænsekontrolafdelingen, herunder "Politibutikken" i lufthavnen, Sekretariatet og opgaven med at udsende EU-borgere, der ikke længere må opholde sig i Danmark.

Grænsekontrolarbejdet er generelt gennem årene blevet mere komplekst. Københavns Politi vil derfor tilknytte et øget antal faglige koordinatorekspertter til relevante sagsområder for at styrke fagligheden og kvaliteten af arbejdet. Det er blandt andet hensigten, at "anden linje-kontrollen" (efterforskningsdelen) styrkes.

Københavns Politi implementerer endvidere pr. 1. maj 2014 en ny lederreform. Lederreformen kommer bl.a. i praksis til at betyde, at der på de fleste tjenestesteder skal være færre chargerede ledere. Det er imidlertid Københavns Politis vurdering, at der er behov for et styrket ledelsesmæssigt fokus på grænsekontrolarbejdet og Grænsekontrolafdelingen i Københavns Politi. Der bliver derfor tilført flere chargerede ledere til Grænsekontrolafdelingen pr. 1. maj 2014, og der er ansat en politiinspektør som øverste chef for afdelingen pr. 1. januar 2014.

Det er Københavns Politis vurdering, at der med den styrkede chargerede ledelse og den planlagte øgning af faglige koordinatorekspertter vil ske en betydelig styrkelse af den ledelsesmæssige styring af politiopgaven i Grænsekontrolafdelingen.

Det er målsætningen, at Grænsekontrolafdelingen inden for rammerne af den samlede organisationsændring og lederreform i Københavns Politi og inden for de givne økonomiske og personalemæssige rammer organiseres på en måde, der mest effektivt understøtter afdelingens opgavevaretagelse og sikrer et vedvarende og fremadrettet ledelsesmæssigt fokus på grænsekontrolopgaven i Københavns Politi med henblik på at sikre, at grænsekontrollen i Københavns Lufthavn lever op til de internationale forpligtelser på området.

Rigspolitiet kan i tilknytning hertil oplyse, at Rigspolitiets Nationale Udlændingecenter er i løbende dialog med Københavns Politi om udførelsen af grænsekontrollen og fører tilsyn med, at grænsekontrollen ved den ydre Schengengrænse i Københavns Lufthavn udføres i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, som i denne forbindelse følger af

EU's Schengengrænsekodeks med tilknyttede vejledninger, henstillinger og bedste praksis. Rigspolitiet følger således sammen med Københavns Politi op på de bemærkninger og anbefalinger, som fremkommer i forbindelse med de periodevise evalueringer af grænsekontrollen ved den ydre grænse i lufthavnen. Dette gælder også i forhold til det seneste evalueringsbesøg, som blev gennemført i 2011. Det kan i forhold til den anbefaling fra Schengenevalueringskomiteen, som der refereres til i den interne rapport fra Københavns Politi, oplyses, at den vedrørte behovet for at etablere faciliteter til "anden linje-kontrol" tæt på "første linje-kontrollen" i Terminal C. Denne anbefaling i Schengenevalueringsrapporten blev gennemført ved bygningsmæssige ændringer, som var afsluttet ved udgangen af april 2013.

Det kan endvidere oplyses, at Rigspolitiet i september 2013 udsendte en "National strategi for grænsekontrol i Danmark". Strategien indeholder den overordnede strategiske ramme for udførelse af kontrollen ved Danmarks ydre Schengenrænser og fastlægger ansvarsfordelingen mellem Rigspolitiet og politikredsene. Rigspolitiet har således det overordnede, koordinerende ansvar for politiets opgavevaretagelse på grænsekontrolområdet, herunder fastsættelse af nationale retningslinjer for grænsekontrollens udførelse, udarbejdelse af en national uddannelsesplan for grænsekontrolområdet og indsamling, systematisering og vurdering af viden og statistiske oplysninger inden for grænsekontrolområdet med henblik på at skabe et strategisk og operativt overblik (risikoanalyse). Selve grænsekontrollen udføres af de politikredse, hvor ind- og udrejsen over en ydre Schengenrænse finder sted via et godkendt grænseovergangssted. Som nævnt ovenfor, fører Rigspolitiet løbende tilsyn med politikredsenes udførelse af grænsekontrollen med henblik på at sikre, at dette sker i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser. Implementeringen af en ny national risikoanalysemodel forventes afsluttet ved udgangen af første halvår 2014, ligesom en ny national uddannelsesplan, der bl.a. bygger på uddannelsesstandarder fra FRONTEX, ligeledes forventes implementeret på dette tidspunkt."

Justitsministeriet kan henholde sig til Rigspolitiets udtalelse.